

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

El-Raye Gazetesi

Türkiye'nin Bölgesel Politikası Amerikan Çıkarlarına Hizmet Ediyor

Üstad Ahmed El-Hutvânî'nin Kaleminden

Türkiye'nin dış politikasını inceleyen birisi, bölgesel çıkarlarını gerçekleştirmesine rağmen özellikle ekonomik ve siyasi konularda olmak üzere bunların tamamen Amerika'nın çıkarlarına hizmet ettiğini, dolayısıyla bunların Amerika Dışişleri Bakanlığı'nın siyasi eksenlerinin dışına çıkmadığını görecektir.

Örneğin Türkiye, Yahudi varlığı, Mısır, Yunanistan ve Kıbrıs ile iş birliği yaparak gaz boru hatlarını Doğu Akdeniz'den Avrupa'ya kadar genişletmek için (EastMed) boru hattına katılmaya davet edilmektedir. Zira Yahudi varlığı Enerji Bakanı Yuval Steinitz, hükümetinin Doğu Akdeniz gazı alanında Türkiye ile iş birliği yapmaya hazır olduğunu, böylece Türkiye'nin bölge ülkeleriyle çatışmak yerine "bölgesel ortak" haline geleceğini açıklamıştır.

Aslında bu proje, bölgedeki deniz boru hattını en uzun ve en derin bir şekilde genişletmeye yönelik bir Amerikan projesi olup büyük Amerikan şirketleri tarafından denetlenip yatırım yapılmakta ve Avrupa Birliği ülkelerinin doğalgaz ihtiyaçlarının %10'unu karşılamayı amaçladığı gibi Amerika, Avrupa'nın gaz alanında Rusya'ya olan bağımlılığını azaltmayı, Nord Stream 2 veya rakibi olarak adlandırılan Rus-Alman hattını vurmaya ve bunun önemini azaltmayı hedeflemektedir.

Türkiye, özellikle Yunanistan ve Kıbrıs ile Akdeniz'deki kıta sahanlığı konusunda bir tartışma halinde olduğundan dolayı şayet Amerikan baskısı olmasaydı bu hatta katılmaya davet edilmezdi.

Aslında Türkiye, bu hatta katılmaktan dışlanmıştı. Zira Yahudi varlığı, Yunanistan ve Kıbrıs, geçen yıl Türkiye'yi öfkeliendiren bir açıklama yapmıştı. Görünen o ki Amerika, bu hattı tamamlamanın başarısının Türkiye'nin buna katılımıyla bağlantılı olduğunun farkına varmıştır ki bu yüzden ilk olarak bu projede bölgesel ortak olması için Yahudi varlığının Türkiye'ye davet edilmesi, ikinci olarak da Türkiye'ye Akdeniz kıta sahanlığından bir pay verilmesi ve bir yandan Yunanistan ile Kıbrıs arasında, diğer yandan da Mısır ile Yahudi varlığı arasında daha önceki sınırdan payına düşen Kıbrıs'tan alıkonulduğu bahanesiyle Türkiye'nin bundan mahrum bırakılmaksızın deniz sınırlarının yeniden çizilmesinin gerekliliği yoluyla onun katılımının zeminini hazırlamaya başlamıştır. Nitekim Türkiye ile bunun üzerinde bir anlaşmaya varılmadığı için bu da onu, Fayez El-Serrac hükümeti aracılığıyla Libya ile sınırları çizmek için bir anlaşma imzalamaya sevk etmiştir. Böylelikle bölgeyi sınır çizgisi labirentine sokmuş ve böylece bir yandan Türkiye, diğer yandan da Kıbrıs Rum Kesimi ve Yunanistan arasında gerginlikler yaşanmıştır.

Görünen o ki Amerika, Türkiye'yi dışlamanın EastMed projesinin başarısızlığına yol açacağını görmüş, bu nedenle Türkiye'nin projeye katılımını desteklemiş, bu ülkeler arasındaki deniz sınırlarını yeniden çizmeleri ve Türkiye'ye kıta sahanlığından Kıbrıs adasının ötesine geçen payının verilmesi için bölge ülkelerine baskı yapmıştır.

Türkiye'nin bu projede gelecekteki seyrini gösteren şey, Abdülhamid Dibeybe başkanlığındaki yeni Libya hükümetinin, Trablus'taki eski geçiş hükümeti başkanı Fayez el-Serrac ve Erdoğan hükümeti arasında imzalanan Türkiye ile Libya arasındaki güvenlik iş birliği ve deniz sınırlarının sağlaştırılması anlaşmasını kabul etmesidir. Ne Mısır ne de Libya'daki çatışmayla ilgilenen herhangi bir ülkenin buna itiraz etmemesi, Doğu Akdeniz'deki gaz zenginliğini paylaşma konusunda Türk ve Yunan çıkarları arasındaki

farklılıklara rağmen, Amerika'nın Türkiye'yi Doğu Akdeniz projesine dahil etme arzusunu göstermektedir.

Bu yeni Amerikan eğiliminin temelini oluşturan şey, iki ülke arasındaki ilişkilerde köklü bir değişiklik olarak kabul edilen son Mısır-Türk yakınlaşmasında gördüğümüz şeydir. Zira Türkiye, Mısır muhalefetine olan desteğini bırakmış, kıta sahanlığının kendi lehine yeniden bölünmesi ve Yunanistan ile Kıbrıs arasında yapılan önceki anlaşmasından geri çekilmesi konusunda Mısır'ın kendi yanında durması karşılığında Türkiye'den Sisi'ye karşı yayın yapan Mısırlı kanalların siyasi faaliyetlerini engellemiştir.

Türkiye'nin Afganistan'ın durumuna ilişkin politikasına gelince; bugünlerde Biden'in Afganistan'a yönelik yeni politikasına hizmet etmede aktif davranmaktadır. Zira Türkiye'de, Eşref Gani'nin olduğu Afgan hükümeti ile Taliban Hareketi arasında uzlaştırıcı bir konferansın yapılması kararlaştırılmıştır. Bu ise, Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Katar'ı ziyaret etmesi, oradaki yetkililerle görüşmesi, aynı zamanda Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un Katar'ı ziyaret etmesi ve aynı şekilde Doha'nın, ABD'nin Afganistan elçisi Zalmay Halilzad ile BM Afganistan Özel Temsilcisi Deborah Lyons'a ev sahipliği yapmasının sonrasında gerçekleşmiştir.

ABD Başkanı Biden, Türkiye'deki demokrasi dosyasını ve insan haklarını eleştirdiği için Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı kırılğan bir duruş sergilemiş olsa da bu, Akdeniz'de iki ülkenin kuvvetleri arasında ortak tatbikatların yapılması da dahil aralarındaki yakın ilişkiyi engellememiştir. Ayrıca askeri iş birliği seviyesinin yükseltilmesi amacıyla aralarında Doğu Akdeniz'de ortak tatbikatlar yapılması kararlaştırılmıştır. Nitekim Türkiye kaynakları, Türk firkateyni TCG Gemlik'in bir dizi uçak eşliğinde ABD uçak gemisi Eisenhower'e katılacağını söylemiştir.

Türkiye bölgede Amerika için önemli bir ülkedir. Zira Türkiye, NATO'nun aktif bir üyesi olup Amerika, Rusya'nın katılımıyla Suriye ve Libya'da onu kullanmış, her iki ülkede de üstlendiği görevini başarıyla tamamlamış ve aynı şekilde Azerbaycan'da da kullanmıştır. Ayrıca Suudi Arabistan ile birlikte Yemen'de de onu kullanılabilir. Zira ortada, Suudi Arabistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin iyileştiğine ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin oradaki rolünün gücü nedeniyle Yemen'deki yıpranmış rolünün güçlendirilmesine yardımcı olmak için Suudi Arabistan'a Türk yapımı insansız uçaklar sağlanacağına dair birtakım şaibeli haberler dönmektedir.

Kaynak: [El-Raye Gazetesi-336. Sayı-07.04.2021](#)